

NAŠA SLOGA

Novi gospodarski i politički list.

— Slogom rasta malo stvari, a slogom sve pokrvari. —

Glavni urednik i izdavač Josip Hein. — U nakladi tiskare J. Krapetić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Izlist svakog mjesca i petica u godinu.

Netisnani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani nećemo, a neplaćeni neprimamo. Društva i političari koji su: 18 K u obće, na godinu ili K 6 —, odn. K 3 — na pol godinu. Izvan crtarima više političarima. Plaća i šalje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 20 h. koji u Puli, tiskar izvan iste.

Uredništvo i uprava nalaze se u: Tiskari J. Krapetić i dr. (Via Sissano), kamo treba se masloviše svu pisma i predlaži.

Istarski sabor.

VI. sjednica.

U Kopru, dne 10. julija 1902.

Prisutni: predsjednik Campitelli, vladin zastupnik Fabiani i 17 zastupnika. Od naših prisutnih svi.

Pročitan i odobren bijaše zapisnik prošle sjednice.

Interpelacije.

1. Zast. Costantini sa drugovi postavlja upit na c. kr. vladu za popravak ceste Rabac—Labin.

2. Zast. Chersich i Vidulich isto na c. kr. vladu za proširenje prolaza između creškoga i lošinjskoga otoka kod Osora.

Molbe:

Predsjednik priobćuje molbu občine Motovun za cestu na Montrilj; učiteljkoga društva koparskoga kotara za uređenje učiteljskih mirovina.

(Ovdje opažamo, da je u jednoj od ranijih sjednica priobćio predsjednik molbu občine Kastav za podporu za cestu oduprtu po zast. Mandiću.)

Obzirom na premještaj okružnoga suda iz Rovinja u Pulu i obzirom na ustrojenje suda u Dolini.

Predsjednik priobćio, da je dobio dopis od c. kr. namjestnika, usljed kojega c. kr. ministarstvo pravosuđa pita, da se sabor konačno izreče o prenosu okružnoga suda iz Rovinja u Pulu i o ustrojenju c. kr. kot. suda u Dolini.

C. kr. ministarstvo pravosuđa pita u oih dvih pitanjih već nekoliko godina sabor neka se izreče, kao što to zakon zahtjeva. Ali istarski sabor, a j. njegova većina štiti o tom; neodgovora na opetovane upite.

Za produljenje željeznice iz Poreča u Kanfanar.

Kod toga predmeta razvila se prilično živa rasprava. Prvi govorio je dr. Gjuro Polesini, zagovarajući predloge finančjalnoga odbora ličujuće se izgradnje željeznice od Poreča na Kanfanar.

Dr. Costantini protivu se tomu i govora željeznički spoj između Motovuna Pazina tvrdeći da bi bio taj spoj koristiji za mnogo više ljudi nego li spoj Poreč—Kanfanar. U tom smislu postavlja predlog, a za slučaj, da nebi bio prihvaćen, postavlja predlog da bi se uz željeznicu Poreč—Kanfanar proučilo željezničku svezu Motovun—Pazin.

Dr. Sbisza odgovara Costantinu, da bi se imalo primiti ono, što se sad predlaže, a da se tim nebi izključilo onoga, što Costantini želi — i zagovara dalje predloge rečenog odbora. Spoj Motovun—Pazin zagovara dr. Dinko Trinajstić i ču se u glavnom sa drom. Costantini. Njegov ćemo govor doneti posebice. Tako naj dr. Laginja o istom predmetu. U posljednji govor pobudio je i veliko zanimanje, tim više, što je dr. Laginja prvi put, kad se je radilo o istarskoj željeznici, također govorio. Utvrdio je,

da se većina nije pomislila onako, kako se je početkom izrekli, pak da će se saborna većina usdržati od glasovanja kod postavljenih odnošenih predloga.

Govorom dra. Laginje bio je izazvan predsjednik Ciera, da govori o željezničkom pitanju, ali se je slabo mogao opravdati.

Kod glasovanja pali su predlozi dra. Costantini-a, pošto je za nje glasovao samo on i manjina; a prihvaćeni bili su sljedeći predlozi:

1. Ovlašćuje se zemaljski odbor, da prema ministarstvu željeznica, a na teret zemaljske zaklade, preuzme jamstvo za izgradnju vozne ceste Poreč—Morgani na temelju tehničkoga nacrtu odobrenoga ministarstvom odlukom 28. maja 1901.

2. Ovlašćuje se također zemaljski odbor, da uz povrat predumji c. kr. ministarstvu željeznica iznos, potrebit za potanki nacrt željezničke pruge Poreč—Kanfanar.

3. Nalaze se zem. odboru, da izradi i podnese čim bude osigurana izgradnja pruge Poreč—Kanfanar — novu zakonsku osnovu za pravednije razdieljenje tereta oprtenih obćinama, prema novim odnosajem, koji će biti stvoreni, kad bude podupno sagradjena pruga Trst—Poreč—Kanfanar.

Glede uređenja plaća i mirovina obćinskih činovnika.

Čim je svršla prije navedena rasprava o željeznici, ustao je zastupnik Davanzo i zapitao predsjednika, što je sa zakonom osnovom glede plaća i mirovina obćinskih činovnika.

Predsjednik se na njega malo otresao, zašto mu nije to prije kazao, ali reče, da je Davanzo rekao to članovim zem. odbora, jer se je na njegov upit odmah dignuo prisjednik Chersich, imajući čitli kup odnošenih papira i pripravan odgovor. Reka je, da je zem. odbor pozvao občine, da se izraze o nacrtu, koga je sastavio. Obćine nisu još sve, dapače ni polovica njih odgovorile, a i one, koje su odgovorile, nisu složne. S toga, da stvar za sada nije zrela.

Školski i učitelj. mirovinski obračun za g. 1901.

U ime školskoga odbora izvjestio je zast. Bennati prilično suhoparno i postavio sljedeće predloge:

1. Odobrava se obračun pokrajinske školske zaklade sa sveukupnim troškom od 468,375 K, dakle sa pristudnjom od 16,234 K, prema iznosu postavljenom u proračun sa strane zem. sabora.
2. Odobrava se prekoračenja u naslovih 2, 4 rubrike X. (službeni doplatci osobni doplatci (službovanje); u naslovu 3 rubrike XIII. (remuneracije učiteljem i učiteljicam); u naslovu 2 rubr. XXII. (predumjovi dani), i u rub. XXIV. (uložci i novci tuđji povraćeni).
3. Odobrava se obračun mirovinske učiteljske zaklade sa tekucim troškom od 64,993 K, dakle sa prekoračenjem od 6,175 K.

2. Odobrava se prekoračenja u rubrikah XV. (podpore za uzgoj) rubr. XX. (efektivni novac za vrijednostne papire kupljene); XXII. (razni troškovi i nepredviđeni); XXIII. (uložci i novci tuđji povraćeni); XXIV. (obligacije i vrijednostni papiri kupljeni i povraćeni).

3. Prima se na znanje, da se je za preostati u blagajni god. 1900. i za preostati god. 1901. pomnožila imovinu učiteljske mirovinske zaklade sa 8600 K nominalnih, tako, da ista koncem g. 1901. iznasa 73,600 K nominalnih u obveznicah državnog zajma sa lotarijom od g. 1860.

U ime manjine govori zast. Kompare, i reče, da je naravno da ćemo mi glasovati proti tomu obračunu, pošto smo glasovali i proti odnosnomu proračunu i kudi koli c. kr. zem. školske vieće, toli zem. odbor, što se od ljudi tjera novac, a netroši u svrhe, za koje se tjera i naglašuje, da je sramota, da još sada početkom XX. vijeka čami 17,000 djeca bez škole. (Njegov govor doneti ćemo naknadno).

Izbori:

Kako smo već javili u posebnoj vijesti, bili su obavijeni u toj sjednici dvoji izbori, i to:

1. u upravno vieće vjeresijskoga zaveda, u koje nije bio izabran nijedan Hrvat ili Slovenac Istre, i gdje su gospoda talijanski zastupnici obavili izbor bez ikakvog obzira na hrv.-slovenske zastupnike.
2. U zemaljski odbor, u koji su zastupnici veleposjeda, izabrali zastupnika Tomasi prisjednikom, a zast. Sbisza zamjenikom; zastupnici gradova i trgovačke komore zast. dr. Chersicha prisjednikom, dr. Costantini zamjenikom; zastupnici izvanjskih obćina zast. dra. Dinka Trinajstića prisjednikom a dra. Laginju zamjenikom; zastupnici cielog sabora zast. Glevu prisjednikom a zast. Veniera zamjenikom. Ovi posljednji bili su izabrani sa 17 glasova talijanskih proti 9 naših.

Četiri talijanska zastupnika izvanjskih obćina, naime oni Porečkoga i Puljskoga kotara glasovali su za Bartoli-a kao prisjednika a Rizzi-a kao zamjenika. Dakako da su ona dvojica ostala u manjini, jer su naši dobili 8 glasova.

GOVOR

zast. dra. M. Laginje u sjednici Istarskog sabora u Kopru dne 3. julija 1902. izrečen u talijanskom jeziku.

(Hrvatški uvod već smo spomenuli u broju 52. „Naše Sloge“. Op. uređ.)

Postupak, koj se je radio pri izboru post. Mandića i Spinića nije u ničem bio ni bolji ni gori od onoga, kako se je postupilo pri svim drugim izborima za pokrajinski sabor.

Zato s ove strane sabora pozdravljamo, kao stvar utješljivu, predlog postovanog odbora za odobravanje, da i ta dva izbora budu odobrena. Nadamo se, tako li izboru zastupnika za gradsko izborništvo Voloskoga i Kastvom i drugima.

Tim će čitli visoki sabor dati neki svjedočbu, da nismo ovamo došli usljed zloporaba pojedinih stranaka i da pogreške, amo tamo potinjene (a ja jih hoćete tražiti, našli biste jih u svim izborim potčami od velikog posjeda pak sve do mene), nisu drugo nego posljedica bilo nesretnog sistema, bilo samog zakona, koj je tako nepodpun, da dopušta svake vrste tuznaca, pojedinih strankam i kotarskim poglavarima i izbornim povjerenicima.

Obzirom na to, držim da je ovo dobra zgoda da izjavim, kako ćemo mi od ove strane sabora smatrati poglavitim zadatkom novoga zakonodavnog djelovanja ovog sabora to, da na svaki mogući način bude korenito promjenjen izborni zakon za sabor, a po mogućnosti i onaj za občine.

Nije danas, počtovana gospodo vrijeme, da obširnije govorim o tom. Spomenuti ću samo nekoje stvari. Nesposoba je, možda jedina te vrsti u Europi, na primjer ta, da grad Pula mora birati zastupnika zajedno sa Vodnjanom, pak samo jednoga. Druga je nesposoba, da lječitište Opatija, po svem svijetu poznato, izabira sa seoskim obćinama onog kotara, i da Podgrad, — sjedište kotarskog suda — bira sa seoskim obćinama, dočim kojedog drugo mjesto ili trg, kojemu to pravo nebi pripadalo, izabira zastupnika u gradskom izborništvu.

Po našem pokrajinskom izbornom redu često možemo doći i dodjemo do protuslovlja, da u jednoj obćini, gdje drugo izborno tijelo svršava sa poremom od 1 for. 50 nč., ili 2 forinta, dakle 3 ili 4 krune, onaj koj plaća toliko, ima pravo izabirati zastupnika, dapače u gradovih to pravo glasa je izravno, jer, kako je poznato, u gradovih bira se izravno, a u drugoj obćini čovjek sa isto onolikim porezom neima prava, ako je obćina seoska, birati ni li fiduciara, jer u toj drugoj obćini drugo izborno tijelo svršava sa mnogo višim porezom, tri četiri puta tolikim, kolik je onaj u prvo rečenog obćini.

Tako se događa čak u obćinama jednoga te istoga sudbenoga kotara, jer na primjer u obćini Vrsaru, drugo tijelo svršava dosta visokim porezom, to onaj koj plaća, recimo 16 kruna, neima izbornog prava, a imao bi to pravo, kad bi spadao, na primjer, u obćinu Poreč, gdje drugo tijelo svršava sa mnogo nižim poreznim propisom.

Dakle izborima za isti sabor, pod jednakim uvjeti i u istom sudbenom kotaru jedan čovjek ima pravo glasa a drugi ga neima. To je neprilika, koja mora da bude odstranjena prigodom promjene izbornog reda.

Zastarela je nadalje i nesmiije se više podržavati uredba, da izbornici seoskih obćina imaju birati neizravno, to jest po fiduciarima, koji pak nisu dužni da se

Pula ima, bez vojnika, kakovih 38.000 duša, Vodnjanih blizu 6000, pak oba skupa biraju tek jednog zastupnika, dočim Poreč—Umag i Citanova, koji skupa imaju tek oko 6000 duša, biraju posebnog zastupnika. (Op. uređ.)

drže dalje njihovih biraca. Glede osobe za-
stupnika, dapače niti nesmjiju primiti na-
loga kako da glasaју.

Zastupnici su napokon, visoki sabor, odredba, da samo izravni porezi imaju temelj izbornomu pravu, a ne i porezi od potrošarine.

Znamo svi, da se izravni porezi u zadnjih 40 godina nisu povećali, ili barem ne na mnogo, dotim je u to vrijeme porez od potrošarine baš strašno povećao; znamo također svi, koji i nećemo da širimo socialističke nauke, da neizravni dohodici državni, pokrajinski i občinski, u koliko potiču od potrošarine, dolaze baš od velikog broja puča, jer onaj mali broj ljudi, koji danas još stogod imaju, kad bi ih htjeli, nemogu piti toliko kafe, piva, vina, ni uživati toliko mesa, koliko pije i uživa množ naroda, ako se pojedinci zbroje skupa.

Mi zato čitimo preku potrebu, da se proširi izborno pravo za občinska i pokrajinska zastupstva, naročito za sabor, a to barem tako, da se k obstojećim četirima kurijama dođi peti občinita kurija; kako je nedavno učinjeno za sabor državni.

Naravno, da bi izbori imali biti izravni u toj novoj kuriji, kao u ostalih, jer protu tomu neima nikakva, razložna prigovora, te bi neizravni izbori, osobito u občinitoj kuriji, bili nespodoba i nesmisao.

A kao posljedica toga, treba nastojati, da glas bude slobodan od svakog nasilja i od upliva s budi koje strane, pak zato treba, da glasovanje bude pismeno i tajno.

Priznajem, da mnogi naši izbornici a ne našom krivnjom neznaju pisati, ali oni će lahko naći ljude svoga pouzdanja, koji će jih podučiti o njihovim pravicama i napisati jim ime zastupnika, kojega da biraju.

Biti će za izbornike također uvijek laglje da biraju zastupnika, nego li da biraju 20, 30 fiducijara, kojim se svima nemogu ni imena dosjetiti.

To u glavnom očitujemo visokom saboru, te držimo potrebno da se uvede rad vremena u kojem živemo i rad pravice i zato, jer i u tom pogledu hoćemo da pošujemo politička prava naroda, kojeg zastupamo.

U tom smislu hoćemo da se proširi izborno pravo za občine i za sabore. Razumije se samo po sebi, da je s tim u nerazriješnom savezu također uvedanje postupka za izpravak listina i pravo utoka, da se nedolazi do slučajeva nevjerojatnih, al se ipak događaju, da bilo občine, bilo kotarska glavarstva, do 24 ure pred izborom daju izbrisanu 20, 30 biraca, koji su bili stalni, da su uneseni u listinu, ili da bud koji kotarski poglavar doda novih biraca, te o tom neznaју ni oni, ni drugi, a u jednom ni drugom slučaju neima se prava utoka.

Postovana gospodo! Spominjati ćete se, da je pred nekoliko godina, pošt. za-
stupnik Tomasi, u ovom visokom saboru, neznam pravo kojom zgodom, medju nami činio razliku, kao medju konji ili volovi plemeniti pasmine i medju drugim životinjama niže vrsti.

Ja rado pripuštam autorsko pravo te prispedobe pošt. drugu Tomasi-u, ali prispedoba može se porabiti na sastav ovog našeg sabora.

Doista, neki hoće, da poboljšaju pasminu govedu, neki ovčiju, neki bi htjeli oplemeniti magarce, neki krmice i tako dalje.

Pri tolikim dobrim namjerama i bez uvrede za nikoga od nas, ja mislim, častni drugovi, da će se i ljudi i domaće životinje bolje popraviti, to jest, da će biti većeg napredka u svakoj grani javnog djelovanja, ako u ovaj sabor dodje nešto nove krvi!

Iz zemaljskih sabora.

Istarski sabor svršio je svoje kratko zasjedanje u Puli. Poslije zasjedanja, koja je od 1897. godine pod predsjedanjem podae i od 1898. po podae, da se na večer. Raspravljajući zemaljski proroci za god. 1902. Kod pojedinih stavaka stavili su zastupnici manjine sve predloge, većinomom gospodarskog smjera.

Zanimiva bijaše razprava o poznatom predlogu zemaljskog prijednika dra. Cleva protu staroslavenskoj jedku u naših crkva. U razpravu posegli su govornici s jedne i druge stranke, ali pobjedu odnose članovi. Hrvatsko-slovenskog kluba, što ovdje sa zadovoljstvom bilježimo.

I za te sjednice pokazalo se, da vodi glavnu riječ u istarskom saboru obćinstvo na galeriji, koje ne samo da uznemiruje hrvatsko-slovenske zastupnike i prieti ih u vršenju njihove teške zadaće, već se ono namiče i istomu predsjedniku, koji nije kadar, da ga ukroti. Radi nepristojnog i prostačkog ponašanja obćinstva na galeriji, došlo je i u toj sjednici do sukoba izmedju članova manjine i većine.

Posljednji izbori na hrvatski sabor Dalmacije uneli su u sabor te slavne kraljevine, novog sviezeg i bujnog života. Većina novih mladih zastupnika razvija zamjernu radinost, koja im služi na čast i koja mora da rodi za onu toli zapuštenu hrvatsku zemlju obilatim plodom. Novi namjestnik barun Handel mora da odbija žestoke navale zastupnika stranke prava, koji ga čine možda i odvise odgovornim za grieh bivših namjestnika i austrijskih vlada, koje su zanemarile osobito u gospodarskom pogledu tu našu zemlju.

U jednoj od posljednjih sjednica navalo je žestoko zastupnik Biankini na namjestnika predbaciv mu, da nepozna naroda, ni njegova jezika, i da je došao u Dalmaciju bez stalna programa. Austrija i Ugarska — reče — jesu zakletli neprijatelji hrvatskog naroda. Jedini spas za Dalmaciju bio bi u njezinom sjedinjenju sa Hrvatskom. Mi nećemo biti ni Anstrijanci ni Madjari, već samo Hrvati. Zastupnik Prodan reče, da bi imala država plaćiti odstetu za svakog njemačkog činovnika, što ga šalje u Dalmaciju, i to pologom plaće, koja se tim uzteže domaćim sirovom — Dalmatincom.

U nedjelju obdržavana je u Tridentu skupština na kojoj bijaše prihvaćena resolućija, da valja odbiti svaku promjenu autonomije južnog Tirola, koja bi uvjetovala žrtvovanje ikogjeg narodnog prava. Jednaku resolućiju prihvatise i Talijani u Bozenu. Saborski odbor za autonomiju južnoga Tirola zaključio je u posljednjoj sjednici nakon izveštaja njemačkog zastupnika dr. Kathreina, da će formulirati sve svoje zaključke. Na koncu sjednice predložio je njemački zastupnik Grabmayr, neka se pozove vladu, da podieli čim prije povlast za gradnju željeznice Egna — Predazzo: Predlog taj bijaše zabačen. Ta željeznica mogla bi postati kamenom smutnje u pregovorih, koji se vrše izmedju Niemaca i Talijana radi autonomije južnoga Tirola. Iz Trenta brojavljaju naime talijanskim listovom Primorja, da će po svoj prilici odbor za autonomiju prekinuti daluje pregovore, da će radi toga talijanski zastupnici latiti se opet obstrukcije i da će biti bez dvojbe prije dobe sabor zatyoren.

Franina i Jurina

Fr. Ča da se koprcaju naši Interani po Poreču za uzet mašu našem staromu potle 40 li postene službe?

Jur. A nego ča, ač da maši u Vabrigi da muti puk, da blagovala vodu, rože itd., da ljudi ne gledu pofalina slušati, da ne nose lemozine u Tar. Da to nima biti, jer taraka crkva da je mati, vabrizka da je kći.

Fr. Ah tako je! Kći ima 600 let a mati 100; to je loika, tako moru misliti samo Kalabreži i vrtoglavi a ne pametni ljudi.

Jur. Pak ča Vabrizani nimaју pravo za jednu mašu po čedan i to polag cesarske odluke od 1846-47, za koju znađe dobro i biskupija.

Fr. Moo, ma pofuljnova suplja glava nije još došla na onaj anopić harat.

Jur. Pak ako su dobri uzet staromu mašu, on je kapac biti njim agora i večernju neka se najidu, a stari će stezo večerati i na miru spati.

Fr. Nego tako se ne stuju cesarske odluke podpisane, po samom cesaru Ferdinandu svete opomene.

Jur. Ča će to našim reformatorom, samo da ne trpi blažena ideja.

Fr. Čuj Jurino ovu lepu štoriju, ku poveda opatijski „Narodni List“.

Jur. No?

Fr. Da se je trefilo va jednom kraje pod suncem, kade je jedan lopov zukru i dinamit kral i da je daval sto fjinorin, ki će mu oca ubiti, pak za sven ten ni bil va pržune.

Jur. Jumane, je li to za verovat?

Fr. Borime, ja ću volet verovat lego poč videt.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

O sastanku visokoškolaца pišu nam iz Puljske okolice: Svak dobromislci Hrvat, osobito iz Istre, mora s veseljem pozdraviti namisao hrvatske istarske omladine, koja hoće da se u prijateljskom sastanku i bratskom dogovoru što bolje međusobno pozna, te da tako i ona, u koliko joj sile i sredstva dopuštaju, uzradi na boljak potlaćenog i zapuštenog nam naroda u ovoj liepoj a toli razvikanoj zemlji.

Što se tiče mjesta, gdje bi se imali sastati, to mislimo da bi se sastanak imao držati u Puli.

Nastajuća narodna inteligencija mora pokazati, da pojmi važnost ovoga grada u javnom životu Istre. Osim Koperstine, koja teži k Trstu i Liburniji koja je naravno vezana na Rieku, sva ostala Istra ima svoje središte baš u Puli. Ovo je točka najvažnija za čielu pokrajinu, oyo je ključ za gospodarenje nad njom.

Hrvatska narodna stranka je odavno uvidila važnost grada Pule da je u njom usredotočila ponajvažnije institucije, a bila bi to još više i bolje učinila, da se je posluštalo, u svemu narodnog prvaka u Puli. Ne valja se varati: tko ima Pulu, ima Istru u svakom pogledu.

Inače Pula pruža sve pogodnosti za ovakav sastanak košto ga snuju visokoškolci: društva sa liepimi prostorijama,

narod koji željno prima svoje vođe, te-
lica hrvatskim življenj napočena, zna-
nitosli starinske i novodobne...

... i na-
... ali nas opet, da se ovr-
... socialiste ili bolje na njihove
... Puli. Doista nam je naime do
... napisana od njegov Lajosa-
... (Bolje bi bio učinio, da je
... da ga kositi! Op. sl.) pod na-
... Trieste, i fatti difebbraio,
... la politica nazionale ed il parti-
... socialista. Tu se očito vidi
... težnja tih kapuriona: „socialna demokracija
... biti sredstvo za postizanje irede-
... stičkih svrha. Domokos govori u brošuri:
... „noi italiani irredenti“; nazivlje postojane
... naše pokrajine, „iredentistica“. Tmenom
... „Venezia-Ghiaba“; piše: „Vabrizke, kad
... misle da socialiste su, per gli austriaci“.

A uvod brosuru ili bolje pamfletu napisao je neki pravi Kalabrer, socialistički za-
stupnik u Rimu Gabriel, koji je u svojoj
bezobraznoj nadutoći napisao medju inim
o Primorju: „quel magnifico fram-
mento di terra italiana che
stendesi al di là dell'Isonezo“.

Parbleu, to su fini socialisti: četr-
desetome imali smo jednakih ideala medju
Talijanima, koji su pak valjda obladnik i
prepuštili posao „della redenzione“ baš
puljskim socialistom.

Naši ljudi neka se čuvaju ovih krivih
proroka, koji bi htjeli siriti talijanstvo pod
platem socializma, a vojničkoj i civilnoj
burokraciji čestitamo na krasnom uspjehu:
ta ljepše se ne može pomisliti, nego kad
radnici, građani austrijske raine lađe u
arsenalu u Puli, mogu čitati Domokosovu
i slične brosure, opetujući u sebi: „noi
italiani irredenti“, „fratelli redenti“, „non
crediate che noi parteggiamo per gli au-
striaci“.

A tko da to zabrani? Možda oni, od
najvišeg do najnižeg, koji se pitaju rado
istom hranom?

Jačer je bila naljed prijave pulj-
skog stražara iz Pirana rasprava na ovd-
šašnjim sudu proti Ivanu Tončetiću u
njegovom sinu Ivanu, te proti Radoslavu
Trkoviću, jer su na predvočer blagdana
naših narodnih apostola sv. Cirila i Metoda
palili kries. Stražar Piranac i oni, koji su
njeга na sud poslali, mislili su, da će
štovatelji sv. Cirila i Metoda biti kažnjeni
— ali ljuto se prevarise, jer je sudac,
akoprem po misljenju Talijan, svu trojicu
tuženika riešio obtuzbe.

Pazinski kotar:

Za prkos-gimnazija u Pazinu. Iz
Pazina pišu: Iz talijanskih listova dozna-
jemo, da je odućila talijanska većina na
istarskom saboru za ovog zasjedanja, da se
sadašnja talijanska prkos-gimnazija
pretvori u realku i da se sadašnjim 4
razredom dade još 3 razreda i tako po-
stane podpuna realna gimnazija.

Saborska većina odućila je nadalje,
neka se naloži zemaljskomu odboru, da
to pitanje prouči i da donese za budućeg
saborskog zasjedanja shodne predloge.

Dokle dopire talijanska drzovitost raz-
vidno je najbolje odalte, što kažu rečeni
listovi, da će sa uzhitom pozdraviti taj
zaključak talijanske saborske većine čit-
lava Istra.

Hrvatski i slovenski porezovnici Istre,
pripravite se, da budete mogli uzdržavati
u buduće čitavu talijansku prkos-realku!

Iz Sv. Lovreča na Labinštini pišu
nam 10. o. mj.: Jesu već skoro dvie go-
dine, što je kod nas velečastni gospodin
župe upravitelj Ferdo Hrdy, rodio se i od-
gojio u Českoj, te nakon svršenih nauka
došao u Istru, t. j. porečko-puljsku bisku-
piju na čast božju i na korist vjernih
duša. U ovo vrijeme, što je kod nas a još i
prije se je pokazao veoma pobožan; umjeren;
marljiv i neutrudiv u svom radu. Glede
njegove službe pako jest dušobrižnik uzo-

Sjećajte se
„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Austro-Ugarska.

Ovih dana vode se u ministarstvu unutarnjih posala pregovori izmedju austrijskih i ugarskih strukovnih izviestitelja o novom uređenju veterinarstva izmedju objiju pola države. To je pitanje najvažnija zaprieka sklapanju nagodbe.

Dne 13. o. mj. imali su Velikoniemci u Hebu javnu skupštinu, kojoj je prisustvovalo 6000 osoba. Skupštini je pozdravo zastupnik Schalk, koji je slušatelj upozorio na blizajuci se 60-ih imendan njihovog prvaka, glasovitog vikara Seniereta. U predvečer toj skupštini potukose se u Hebu Sveniemići sa njemačkim liberalci. Pred' jedinom' gostionim' razvila se žestoka bitka. Više je teško ranjenih, medju njimi i zastupnik Iro, pristasa Senieretov. On je opominjao obje stranke na mir, ali ga pogodi kamen tako silno u čelo, da je onesvjesten pao na zemlju.

Crna Gora.

Kako smo već javili, obavilo se dne 13. o. mj. u dvorskoj crkvi na Cetinju vjenčanje knezevića Mirka sa Natalijom Konstantinovič. Predsjednik francuske republike Loubet odlikovao je knezevića Mirka velikim častničkim krestom počastne legije. Sultan je poklonio knezeviću Mirku istim povodom briljanti urešenu uru, a njegovoj supruzi briljanti diadem i broš. Pučanstvo crnogorskog mjesta Grahovo podarilo je knezeviću skupocenu sablju.

Rusija.

Petrogradski listovi javljaju, da je car Nikola dao nalog svomu pouzdaniku knezu Meščenkovu, da podje u one ruske gubernije u kojih se bijaše narod nezadano pobunio, te da razvidi, dali тамо vlada mir i da razpiša za razloge, zašto se pučanstvo uznemiruje. O tom' putovanju mora knez čim prije podastrieti caru podrobno izvješće.

Talijanski kralj Viktor Emanuel stigao je kao javismo dne 14. o. mj. iz Peterhofa u Petrograd. Na pristaništu dočekao je kralja gradonačelnik, gradski kapetan i mnoštvo gradjanstva. Na bogato urešenoj obali rijeke Neve podignut bijaše sjajni slavolik. Odslanstvo zastupnika sa gradskim načelnikom ponudilo je kralju po ruskom običaju na zlatnom pladnju kruha i soli. Kralj je pregledao počastnu satnju te se podao u Petro-Pavlovsku crkvu i ondje položio krasan vijenac na grob Aleksandra III. Odalle pošao je u talijansko poslanstvo, gdje je primio odslanstvo talijanske naselbine i članove diplomatskog zbora. Iz Petrograda pošao je kralj sa pratnjom natrag u Peterhof, odakle je krenuo sa carem i caricom k velikim vojnim vježbam u Carskoje Selo, gdje bijaše poredano 30,860 momaka. Car Nikola postavio se je na čelo svoje vojske i predveo ju svome visokom gostu. Vojska stajale je pod zapovjedništvom carevog strica velikog kneza Vladimira. Koli car Nikola toli kralj Viktor Emanuel podijelise talijanskim odnosno ruskim dostojanstvenikom visoke redove. Car Nikola imenovao je kralja vlastnikom 14. pukovnaje litvanskih draguna. Dne 15. o. mj. prididise velike knjeginje Milica i Nasta, sestre talijanske kraljice Jelene, svomu svaku na čast sjajnu gostubu. Kralj se je vratio iz Kronstadt natrag u Italiju. Talijanske novine pišu oduševljeno o sridacnom dočeku i susretaju svoga kralja u Rusiji. Tomu oduševljenju pridružuju se i talijanski listovi našega Primorja, koji su do jučer pisali o ruskomu narodu' jedino porugljivo i posrdno, kano o narodu divljackomu i prostackomu.

Razne viesti.

Imenovanja u trgovačkoj mornarici. Kr. pomorska oblast na Rici imenovala je pomorskim poručnici sljedeće mornare: Petra Gardakovića Lukina iz Kostrene sv. Lucije; Ivana Lovretića Ivanova iz Lovrena; Paškvala Miročinića Paškvalova iz Bakra; Josipa Martinića

ran koji u crkvi kod izvan iste. Najpoznatiji je bio, da je prednjačio u bitci, što se čini da nije bilo. Dapače nam je, jošte lanjske godine, avos svibanjske poboznosti. Pripravka je uvijek da bih otkriveni podjeli dočevnje, poputbine, dapače čim dosnađe, da je u kojoj kući bolešnik, očišak ga ide tišči o njegovoj bolesti i ga nastoji spremati sa svetini sakramenti. U te moramo da rošemo, da nam je postavio višo spomena u crkvi i pokraj iste. Sada je postavio u našu crkvu spilju i kip „Blazene Djevice Marije“ karkste većinom svojim brokom, a nešto također milodari svojih zapljama. Dne 29. p. m. na dan sv. Petra je blagoslovljeno ova spilja i kip Blazene Djevice Marije. Za tim nam je o njoj na tanka prepravio: Mi svi zapljani se nalazimo većina zadovoljni i nam ostaje vječasnini naš g. župe-upravitelj duboko u našim srcima upisan, te mu izrazujemo za sva njegova djela, za njegove trude i za sva njegova plemenita dobroćinstva najlopliju hvali, uz to molimo svemogućega Boga, da nam ga dugo usudi zadržati i čiti. Rasporičujemo se i njegovoj dobroti, da i nadalje uztraje u svojem radu, pak smo stalni, da neće imati odvažnost oni spletakari, koji se suprotive svakomu dobromu i plemenitom djelu.

noa ne vogliono sapere di croati, acciò dichiarino che la lingua di comunicazione da essi usata non è la serbo-croata, ma invece la italiano-ladina (cioè che vuol dire il nostro dialetto istriano). Dopo parlato con questi capo-famiglia, Voi farete la seguente istanza:

AN' I. R. Capitanato D'istria, Capodistria. Reclame di N. N. Comune di Colmo contro l'oparato anagrafico.

Inclita Autorità! Essendo i sottoscritti e sottoscritti pervenuti a sapere che il Commisario addetto all'anagrafe indicò che essi usano nei loro affari e nelle loro comunicazioni in famiglia della lingua serbo-croata, lingua che essi invece non conoscono, mentre usano invece del dialetto istriano, che è la lingua ladina, portano reclamo a codesta Inclita Autorità affinché voglia rettificare in questi sensi i relativi fogli anagrafici.

Colmo il 27. Gennaio 1901. N. N. capo-famiglia al Civ. N. (E qui seguono le firme e i segni di croce, col relativo numero di casa e magari le firme di due testimoni, o di Rozzo o di Pinguente.)

Il Consiglio d'Amministrazione (il preside) può certificare appiedi di quel reclamo.

Per esso non occorre hollo. Sono certo che vorrete anche in questa occasione addimostare il vostro patriottismo e che, se o per un motivo o per l'altro non potrete muovervi Voi, incaricherete un nostro patriota a fare le Vostre veci.

Vi ringrazio, caro amico, e Vi mando i miei più cordiali saluti.

Vostro affmo amico dr. Sandrin.

P. S. Vi prego di dire ai nostri conenzienti che, venendo indi interpellati o dalla gendarmeria o da qualche impiegato mandato a ciò, rispondano francamente, che essi non conoscono la lingua croata ma che si servono unicamente del dialetto istriano, cioè della lingua ladina (da non confondersi con la latina).

Kako Vam je poznato neima na Humšćini nijednoga Talijana. Akoprem od Talijana na svaki način nahuckani na Hrvat i na hrvatski jezik u svojoj zasjapljenosti crne naš i svoj vlastiti jezik, govore ipak uvijek medju sobom hrvatskim jezikom. Tako slepe talijanski fanatički agitatori naše ubogo seljactvo, koje njima vjeruje, tako da niti ne znade kojim jezikom govori. Bože, prosvjetli njim pameti! To je nevjerojatno ali žalibože istinito. Mi se ufamo, da se c. kr. oblast nije pustila prevariti od strastvenoga agitatora, te da je zapisala naš puk za ono, što je u istini Humljanin.

Lošinjski kotar:

Izpitni na c. kr. nautičkoj školi u Lošinja vršili su se dne 6., 7. i 8. julyja pod predsjedništvom vladinog savjetnika Gelicicha i u prisustvu odslanikah ministarstva trgovine i c. i kr. vojne mornarice. K izpitu se prijavilo devet kandidata trećeg tehničkog tečaja te ga svi sretno položise, i to: A. Scopinich s odlikom, R. Cattarinich, Fr. Craglietto, J. Gladulich, V. Nicolich, M. Premuda, E. Ragusin, F. Ragusin i C. Stuparich. Ovi mladići jesu — kako nam imena knzu — starinom skoro izključivo Hrvati, a nesretni ustav stvorio je od njih sve same Talijane!

Unecorečoni Vrbnikanci. Iz riečkih listova doznajemo, da su se prošloga petka vozili na parobrodu „Nehaj“ iz Crikvenice na Rieku medju drugimi putnici također gospoda dr. Lušić Matković iz Zagreba, ljekarnik Jurišić iz Pakraca i Vuk Stengel sa Susaka. Oni putnici opaziše kako plivaju dva čovjeka u nekoliko časaka na moru izmedju otocića sv. Marka i otoka Krka. Uz plivajuće virio je jarbol iz mora. Zapovjednik parobroda kapetan Golobović opazi također ponešecine, te upravi parobrod prema njim, te ih ukra. Od

ran koji u crkvi kod izvan iste. Najpoznatiji je bio, da je prednjačio u bitci, što se čini da nije bilo. Dapače nam je, jošte lanjske godine, avos svibanjske poboznosti. Pripravka je uvijek da bih otkriveni podjeli dočevnje, poputbine, dapače čim dosnađe, da je u kojoj kući bolešnik, očišak ga ide tišči o njegovoj bolesti i ga nastoji spremati sa svetini sakramenti. U te moramo da rošemo, da nam je postavio višo spomena u crkvi i pokraj iste. Sada je postavio u našu crkvu spilju i kip „Blazene Djevice Marije“ karkste većinom svojim brokom, a nešto također milodari svojih zapljama. Dne 29. p. m. na dan sv. Petra je blagoslovljeno ova spilja i kip Blazene Djevice Marije. Za tim nam je o njoj na tanka prepravio: Mi svi zapljani se nalazimo većina zadovoljni i nam ostaje vječasnini naš g. župe-upravitelj duboko u našim srcima upisan, te mu izrazujemo za sva njegova djela, za njegove trude i za sva njegova plemenita dobroćinstva najlopliju hvali, uz to molimo svemogućega Boga, da nam ga dugo usudi zadržati i čiti. Rasporičujemo se i njegovoj dobroti, da i nadalje uztraje u svojem radu, pak smo stalni, da neće imati odvažnost oni spletakari, koji se suprotive svakomu dobromu i plemenitom djelu.

Gospodarske države u Pazinu držati će svoju redovitu godišnju skupštinu dne 2. augusta t. g. u društvenim prostorijama na 3%, sata pošta podne sa slijedećim rasporedom:

- 1. Nagovor predsjednika.
2. Izvješće tajnika.
3. Izvješće blagajnika.
4. Primanje novih članova i uplaćivanje zadržanih djeiova.
5. Predlozi i spiti.

Provišnji dar. Njegovo veličanstvo naš cesar udostojio se darovati K 1000 obdini Pazin za gradnju crkva u Cerovlju i Zamašku. Na občinskoj sjednici držanoj dne 14. t. mj. u Pazinu bila je predložena posebna zahvatnica za taj veledušni dar. Glasovali su za taj predlog zast. svi izim dvojice, i to c. kr. viši poručnik blagajnik Rovis i c. kr. bilježnik dr. Cech.

Porečki kotar:

Vladina podpora. C. kr. kotarsko poglavarstvo u Poreču poslalo je občinakomu glavstvu u Brtonigli 300 K podpore, koje mu je doznačilo c. kr. ministarstvo poljodjelstva za uzdržanje razsadnika američkog trsja.

Koparski kotar:

Iz Huma pišu nam 12. o. mj.: Iz našega nesretnoga Huma dolaze Vam riečke ili bolje rečeno nikakove viesti. Budite uvjereni pak, da i mi polaganom uvidjamo gdje su naši prijatelji a gdje naši najljubiji protivnici. Pače je sada malo od njih, koji bi crnili našu stranku, i ufamo se, da će i drugi svi spoznati lažljivost i infamnost naših najljubijih neprijatelja Talijana. Tu Vam šaljemo ovo pismo, koje, ako Vam se čini primjerenom, objavite u Vašem čienjenom listu, da budu Vaši čitatelji: saznavši i se uvjerali, kako rade naši protivnici na propast našeg naroda. Oprostite, da Vas tako kasno obavješujemo o spletkah talijanske stranke i o stvarih, o kojih nijedan više ne govori, naime o pučkom popisu. Nu ni mi nismo krivi, jer smo ovo pismo slučajno jedva sada primili. Ovo pismo je poslano od „Spasitelja“ iz Buzeta nekomu posjedniku na Humšćini, kojega prezime iz opreznosti ne priobčujemo.

Pismo glasi ovako: Pinguente, il 25 Gennaio 1901. Carissimmo...! Siccome vengo a rilevare che il commissario addetto all'anagrafe nel Comune di Colmo; indicò quasi tutti gli abitanti per croati, ritengo consulto che Voi d'urgenza a convocariate i Vostri Comunisti capi-famiglia, quelli che

Silivjevog iz Oprica; Jakova Samaržiju Mihajlova iz sv. Jarja; Lovrovića, Tonkovića Matijaja iz Kostrene sv. Barbare, ta konačno poručnikom na jahti Ivana Learda Josipova iz Rieke.

Zapisa — Dražbi sv. Cirila i Metoda. U hrvatskih listovih banovine čitamo, da je pok. g. Stjepan Torihaj, župnik velesevacki oporučno ostavio više zapisa u dobrotvorne i čovjekoljubive svrhe, a među timi i našoj „Družbi sv. Cirila i Metoda“ 200 kruna. Slava dičnomu pokojniku!

Zvonik sv. Marka u Mijetelch parohu i Glasoviti zvonik crkve sv. Marka u Mijetelch leži — kako smo kratko javili — od ponedjeljka u ruševinah. Prokrio je zubu vremena preko hiljadu godina, ali je konačno i on podlegao istomu, kao što mu mora sve podležti što se nalazi na ovom svijetu. Nekoji mjernici i arhitekti opazali su već dulje vremena, da nije sve u redu na tom zvoniku, ali oni, koji su vršili nazor nad građevnini spomenici Mletaka uvjeravali neprestano, da neima ništa osobita, da je sve u redu itd. Dapače i posljednjih dana, kad se je već na zvniku opazalo pukotine, tvrdili su ti nadzornici, da neima pogibelji. Ali se ljuto prevariše u računu. Dogodjaj od prošloga ponedjeljka morao ih je gorko iznenaditi.

Zvonik sv. Marka odpočeo se je graditi godine 888. Godine 1329. bio je on obnovljen, a god. 1417. dobio je današnji mramorni obrub, na kojemu se nalazio od god. 1517. pet metara visoki lik angijela. Zvonik je bio visok 98.6 metara.

Tko je posjetio Mletke, taj nije propustio, da razgleda glasoviti zvonik, s kojega se stere prekrasan vidik na grad i okolicu. Dvanaest je časova trebalo za uzpon na zvonik. Napoleon I. (koji je tada bio još general Bonaparte), uzpeo se je god. 1797. na svom konju na zvonik. Na istočnoj strani zvonika sagrađio je Sansovino g. 1540. logettu, koja je sada gotovo sasvim razorena. Ta logetta bila je arhitektonsko remek-djelo.

Zabranjeno društvo. Talijanski sveučilišni djaci iz Istre, Trsta i Gorice zasnovali su društvo za širenje talijanstva u naših pokrajinah pod naslovom „Società fra gli studenti della Regione Giulia“ (Djaci društvo juških krajeva). C. k. namjestništvo zabranilo je to društvo radi toga, što nepoznata naziva „Regione Giulia“ i što se tim nazivom dira u jedinstvo Austro-Ugarske. Pustog li jedinstva — nebuđe li se ga znalo ili htjelo inače braniti!

46.050 vreća riže. Subotu u jutro usidrio se je u tršćanskoj luci veliki englezki parobrod „Admiral Nelson“, koji je doplovio tamo iz Meulmeina za 38 dana kratk. rižom, i to 46.050 vreća u težini od 4523 bačava.

Hrvati u Americi. Gospodin Josip Marohnić, rodom iz Hreljina, a nastanjen u Allegheny (Pensilvanija) u Sjevernoj Americi, sastavio je popis Hrvata, koji žive u Sjedinjenim Državama sjeverne Amerike. Pri tom popisu služio mu je sastav velikog hrvatskog društva „Narodna Hrvatska Zajednica“, u kojoj i sam najaktivnije djeluje. Gosp. Marohnić poslao nam je ovu od njega sastavljenu knjižicu od 126 strana, po kojoj se vidi, da su Hrvati u Americi prošlih dana proveli međju sobom formalni popis hrvatskoga pučanstva po svim pravilima. Na temelju toga popisa izlazi, da u Sjedinjenim Državama žive 112.995 Hrvata, izključiv one, koji su u američkoj vojsci, na željeznicama ili na amer. parobrodima, jer se ti, uz najbolju volju nisu mogli popisati. Njih godspodin Marohnić računa na 10.000, a tako računa, da u Kanadi i Meksiku ima 2000 Hrvata, po čem bi ih bilo, nabrojeno 125.000. Ali ovaj popis, ma koliko skrupulozan, nije ipak potpun, jer se u ogromnoj Americi naši ljudi zavlače i u najzabitanije kutije zemalja i gradova, gdje ih još bog zna pod kakovim nazivima bilježe. Ova zanimiva knjižica može se naručiti kod

pisca g. J. M. (Allegheny Pa. 1420. E. Ohio Street.)

Kako je Božo Gažina dospio Ameriku: Mladi šestnaestogodišnji Dalmatinac Božo Gažina bio je najmlađi sin ovdje obitelji u Sibeniku. Jednoga dana doo mu je otac, koji nije baš bio imućan, 100 for., da s ovim traži po svijetu kruha. Božo se uputi u Trst, da će odanle u svijet. Došavši onamo, potrošio je već 30 for. Saš naidje na jednoga tuđinca, koji mu obeća priskrbiti jeftino kartu za Ameriku. Božo mu dade novce, ali onda ne bješe više ni tuđinca, ni karte, ni novaca. Tako se Božo vrati doma, gdje ga nisu odviše ljubezno primili. Ipak mu nadjoh službu u jednoj ljekarni. No taj mu nisu cvalje ruže, a i braća nisu baš ljubezno s njim postupala. Nekoga dana podje on natrag u Trst, da odanle krene u svijet. Ali novaca nema! Znao si je pomoći, da putuje i bez njih. Krišom, kad ga nije nitko opazio, zavuču se na jedan parobrod, koji je polazio u Aleksandriju. Iz Aleksandrije opet podje drugom ladjom na isti način u Liverpool. Kad je brod već jedan dan plovio, izruči se Božo kapetanu, koji mu dade posla. Došavši u Liverpool, ostavi Božo taj brod i uvuču se na jedan drugi parobrod, s kojim je pošao u Newyork, ali taj zapade u ruke oblastim za useljivanje, koje ga pošlaše natrag u Liverpool. Našavši se Božo opet, gdje je bio i prije, odluču još jedanput pokušati sreću, te se za gluhe noći zavuču na ladju „Umbrina“, gdje ga opazi jedan častnik i zaviče na nj, da se odma spusti na donju palubu. Častnik je mislio, da Božo pripada brodskoj momčadi, koja pomaže kod kurenja parostroja. Božo, uhvati priliku, spusti se dolje i zavuču se u kotao, kojim se destilirala morska voda, te sjedne na cievi. Na njegovu sreću nije taj stroj bio ovaj put ugrijan, jer inače nesretni bi Božo umro upravo groznom smrću. Nekoliko dana sjedio je Božo u tom skrovištu, te se odao samo ugljevarom, koji su mu donosili toliko hrane, da nije od gladi pogibao. Jednoga dana dođe netko, da ondje objesi mokro rublje, pa opazi, kako iz kotla proviruje načija glava. Bio to Božo. Čuo je, kako netko dolazi, pa je htio znati, tko je. Odmah najviše to kapetanu, te za kratak čas izvukoh Božu iz njegova skrovišta. Putnici, među kojimi se brzo razširio glas o siromašnom Dalmatincu, skupiše među sobom svotu, te Božu čestito odjenuše. Došavši u Ameriku, predadoše našega mladica oblastim, gdje se za nj zauze komisar Williams. Mladić, u koga je toliko poduzetna duha, ne smije se predati sudbini, rekao je komisar. Tako je Božo, koji je znao samo svoj materinski hrvatski jezik, našao svoje zemljake Dalmatince, koji se zauzeše za mladoga svog zemljaka. Tako je Božo Gažina dospio sa svojih 16 godina nakon težkih stradanja, glada i pogibelji života napokon u Ameriku. Tko zna, što ga ondje čeka!

Nepijte žestokog pića ljeti. Žestoko je piće više manje nezdravo: uvijek, ali najviše sada ljeti. Ali, nešto valja piti osobito u ove paje dane, kada nas pritišću velika vrućina. Dakako, da se mora mjesto piti, ali se valja čuvati što više moguće žestokog pića ili alkoholičnog pića. Alkohol ili vinovica oživljuje nas doduše u prvi mah, ali kasnije umara tim više tielo, pospješuje kucanje srca i povećava tjelesnu toplinu; pak se za to često događa, da ljeti poslije užitka jakog alkohola ljudi padaju po ulicama od srčane kapi. Preporučuje se naprotiv lako pivo, voda pomješana s octom, limunom, natronom, koji imaju ugljične kiseline; u obće sve limonade, koje rabljene bez šećera najuspješnije gase žedju. Izvrstno je ljetno piće jabučnica, koja se može, dok se čovjek na nju priuču, razrijediti kuhanom vodom. Planinarom valja ponesti sa sobom na izlete mrzle kave i čaja, jer ova pića, kad su hladna, umiruju živce. Izvrstno osvježujuće piće je napokon svaki sok od

voća, pa i samo voće utisava žedju, te je u obće vrlo zdravo jeće. U jutro neka se po mogućnosti ne pije kava, jer ona uzrokuje i već u rano jutro umjetno povećava tjelesnu toplinu. Isto tako nije dobro kod napornog rada pusiti. Mjesto toga dobro je grizkati kore od voća, kao limuna, narandže itd., što vrlo uspješno gasi žedju. U velikoj sparni, osobito kad postoji pogibelj kakovih bolesti, preporučuje se za piće kuhana voda, koja se, nakon što je provriela, uledi. Kuhanjem unistavaju se bacili u vodi, i tako je čovjek može mirne duše piti.

Maričica, liriku operu u 3 čina, namumio je podpisani tiskom izdati udešenju za glasovir sa podmetnutim riečima. Glazbeno djelo ovo izati će oko polovice mjeseca kolovoza ove godine. Cielo djelo broširano stajati će u predplati pet (5) kruna po komadu slobodno od poštarine; dočim će kasnije knjižaraka cijena biti po primjerku 6 kruna i za poštarinu 45 h. Uplaćeni novac za predplate moli se pošt. naputnicom svakako do konca srpnja sa točnom adresom predplatnika. Predplatna cijena od 5 kruna i oprost od poštarine vrijedi samo onda, ako se novac do konca srpnja uplaćuje. — Odličnim štovanjem **Srećke Ahlial,** I kapelnik hrv. zem. kazalnice Zagreb, Meduljeva ulica 25.

Listnica uredništva i uprave. Gospodi dopisnikom iz Cresa, Dubašnice, Kanfanara, Tinjana itd. javljamo, da čemo njihove dopise priobiti u budućem broju. Isto vrijedi i za „Puljske pašeharije“.

Odlazak vlakova iz Pule.
8:20 prije podne osobni za Trst, Divača, Rieka, Bet.
9:— po podu osobni za Rovinj, Divača.
6:15 orzi za Trst, Divača, Rieka, Bet.
Dolazak vlakova u Pulu.
8:25 prije podne iz Corvija.
1:— po podne osobni iz Trsta, Hrpelja, Divača, Rovinja, Rieka, Bet.
9:15 po podne osobni iz Trsta, Hrpelja.
11:10 u podne, liri iz Trsta, Hrpelja, Divača, Rieka, Bet.

Prvo slovensko skladište pokucstva
Antona Černigoj
Trst
Via di Piazza vecchia 1, u kući Marozzi, podružnica stolarske zadrage u Gorici.

Skladišta u Solkanu—Trstu.
Tvornica sa strojevnim obratom.
Svaka je konkurencija nemoguća jer je pokucstvo iz prve ruke.

Rodoljubi!
Kupujte samo Cirilo-Methodijske žigice!

Železnato vino
LEKARJA **Piccoli** - ja v Ljubljani. Dobiva se v lekarnah

Edina zaloga na Kranjskem
Iekarna **PICCOLI**
pri Anđelu v Ljubljani, — Dunajska cesta —
Poilitrena steklenica 2 kruno.
Zunanja narocna izvršuje lekarnar Gabriel Piccoli v Ljubljani točno ako se mu pošlje znesak po poštom povzetju.
Dobiva se tudi v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, Istri in Dalmaciji po 2 kruno 40 h. steklenica.

Filijalka
za trgovinu i obrt u Trstu
pisma: Uplaću u krunama
pri: banina Magdana dmeteljca
za predobjavom od 4 dana po 2/3
pri: planina za isplatu za kruno
za predobjavom od 4 dana po 2/3
u skladu nepolozima pri: planina za isplatu
za predobjavom od 30 dana po 2/3
Za besne blagajne i za novca za isplatu u krunama, koje su već u prometu, stupa u klopnot novi kamatna listica dne 12. marca, 16. marca, odnosno 7. aprila t. g. po odnosoj predpisovih.
Okružni odies i krunama raspoložive s mjesta, 2/3, na svaka sveti.
Kruna i napoleoni u tekućem račun: Uvjeti se sklapaju pojedice već prema roku predobave.

Izdaje domaćinice:
za Beč, Budimpeštu, Brao, Karlsruhe, Rieku, Ljavov, Prag, Reichenberg, Tropolje, kao također za Zagreb, Arai, Biatz, Gaklona, Gmndec, Sibirj, Inowrod, Colovar, Ljubljana, Linc, Olomouc, Saz i Solonograd bez broška.
Bavi se kupovine i prodajem divisa, novca i vrednosnih papira.
Prima uplate odredaka, izvacaiah vrednosnih kao i uplate svake vrste.
Daje predložene na Varszavi i vrednosni uz naplatu od 3 izvaca.
Prodavao obrata na dokumenta u Londonu, Parizu, Berlinu i drugo trgovu po vrlo uspješno uvjetih.
Kreditna planina izdaje se kojijod trg. Ulozi u pokrivanu. Prima se u poloznu vrednosni papiri, zlata i srebrni novac i bankovni papiri. Uvjeti se mogu donosi obratiti se na blagajne zavoda.
Mjenbene naputnice.
Blagajne zavoda isplacuju mjenbene naputnice talijanske banke u talijanskim krunama ili u krunama po danjem tečaju.
Trst, 8. marca 1902.

Na prodaju je
POSJED
u blizini grada Pule uz vrlo dobre uvjete. — Tko ga želi kupiti, neka se obrati na častnog g. paroha u Peroju, koji će mu dati sve moguće podatke. — Isti se posjed može podieliti i u tri diela.

Tvornica pokucstva
dvorskog dobavljača
IGNAGIJ KRON
Trst — Beč.
Tvornica u Beču u vlastitim zgradama.
Kuća utemeljena god. 1849.
Na zahtijer šalje bačava:
ilustrovane popise, originalne nacrtne crteve, pregled sobnih namještaja.
Najveća solidnost, elegantnost i jeftina cijena.